

Stockholms
universitet

Historiska institutionen

EXTERN NYHETS BREV nr 10, 19 september, 2018

PREFEKTEN HAR ORDET

Fredag den 28 september har universitet sin årliga akademisk högtid i Stockholms stadshus med doktorspromovering, professorsinstallation samt promovering av hedersdoktorer. Bland andra kommer Historiska institutionens nominering, **Nora Berend**, då att installeras som hedersdoktor vid Stockholms universitet. På onsdag den **26 september** håller professor Nora Berend sin festföreläsning, mer om den nedan, alla är välkomna.

Missa inte heller att **Eva-Marie Letzter** disputerar på fredag den **5 oktober**. Mer information i kalendariet nedan.

Jens Ljunggren

FRÅN INSTITUTIONEN

Festföreläsning med Nora Berend

The weight of the past: how medieval myths influence modern identities är titeln på Nora Berends festföreläsning som hon håller i samband med att hon installeras som hedersdoktor vid Stockholms universitet. Nora kommer att tala om något som ligger henne nära om hjärtat – missbruket av medeltiden i den moderna samhällsdebatten och politiken.

Föreläsningen är i William Olssonsalen, Geovetenskapens hus den 26 september kl 15. Efteråt blir det mingel och mottagning utanför salen. Mer [information här](#).

Tävling i forskningspresentation

Fredrik Kämpe försvarar historieforskningens ära vid årets upplaga av Forskar Grand Prix och deltävlingen i Stockholm. Det är en tävling där unga forskare tävlar om vem som bäst presenterar sin forskning på fyra minuter. I deltävling kommer Fredrik att möta fem andra forskare från Stockholm. Forskar Grand Prix ordnas av föreningen Vetenskap och Allmänhet tillsammans med lärosäten och forskningsfinansiärer.

Tid och plats: **Fredag 28 september, kl. 14:45 – 15:45, AlbaNova**. Mer [information på webben här](#).

Pest och pris på livsmedel förklarar variationer i byggande i Europa

Forskare har rekonstruerat byggande från 1200- till 1600-talet och funnit att pestutbrott och matpriser hade stor betydelse för nedgångar i byggandet. Variationer i byggnadsaktiviteten är en viktig nyckel för att förstå ekonomiska, demografiska och sociala förhållanden under historien men byggnadsaktiviteten är dåligt dokumenterad i äldre tider. Forskare har nu lyckats komma runt bristen på skriftliga källor genom att istället studera det exakta fällningsåret för byggnadstimmer. [Läs mer här](#).

KALENDARIUM

VID HISTORISKA INSTITUTIONEN

► DISPUTATIONER

Eva-Mari Letzter / ”Med öga för publiken. Moralisk fostran genom heliga Birgittas och de svenska predikanternas exempelberättelser, cirka 1340-1500”

Opponent: Dag Lindström, professor, Uppsala universitet.

Fredag 5 oktober, kl. 13 i Nordenskiöldsalen, Geovetenskapens hus, Frescati

Länk till [spikblad och avhandling här](#).

► GENUSSEMINARIET / Samman kallande: *Kirsti Niskanen* och *Helena Tolvhed*.

Seminarieriet sammanträder en gång i månaden, vanligen på onsdagar, kl. 15-17 i D900. Välkomna till hälsar: Kirsti Niskanen och Helena Tolvhed, seminarieansvariga

27/9 TEMA: Flickforskning
Bodil Formark, Umeå universitet, koordinator för FlickForsk! Nordic Network for Girlhood Studies: ”10 år av nordisk flickforskning och behovet av historievetenskapliga perspektiv”. **Heta Mulari**, Finnish Youth Research Society i Helsingfors: ”The Girl in Swedish Youth Films of the 1990s: A Cultural Historical Perspective”. Obs Torsdag, kl. 13-15, sal D900.

31/10 TEMA: Genus och religion
”Contemporary Encounters in Gender and Religion – European Perspectives” Professor **Lena Gemzöe** och docent **Marja-Liisa Keinänen**, båda vid ERG (Institutionen för etnologi, religionsvetenskap och genus) presenterar sin nya bok (Palgrave 2016) och reflekterar över förbindelselänkar mellan etnologisk, antropologisk och historisk forskning. Kl. 15-17, sal D 900

27/11 TEMA: Akademisk maskulinitet
Papers av **Hanna Linberg** vid Åbo akademi, **Anders Ahlbäck** och **Kirsti Niskanen** från Historiska institutionen. Ev. fler papers tillkommer. Kommentator: professor **Ulf Mellström** från Karlstad universitet. (OBS tisdag), kl 13–17, lokal meddelas senare.

► IDROTTSHISTORISKA SEMINARIET / Samman kallande: *Jens Ljunggren* och *Paul Sjöblom*.

Seminarieriet samarbetar med Gymnastik och idrottshögskolan, GIH, och sammanträder under hösten på GIH.

2/10 **Beatrice Hargfeldt** presenterar en forskningsidé, *Hur kändes det, flickor? En historisk intervjustudie om idrottande och känslor 1950-1990*, Kl.15-17, plats GIH, Styrelserummet (1418) direkt innanför entrén. Material distribueras.

16/10. **Wilma Sjöberg**, lägger fram sitt avhandlings-PM, *Att köra i kapp med döden: Berättelser om Formel 1 och manlighet i Sverige 1950-1994*. Kl. 15-17, plats GIH, Styrelserummet (1418) direkt innanför entrén. Material distribueras.

15-16/11 Idrottshistorisk nätverksträff. Plats: Gymnastik och idrottshögskolan, GIH.

► MARITIMA SEMINARIET / Samman kallande: *Leos Müller*

Seminarieriet sammanträder på fredagar kl. 13–15 i Franzénrummet, Vasamuseet, med videolänk till Marinmuseum, Karlskrona.

21/9 **Martin Jes Iversen**, Köpenhamn, Copenhagen Business School, företagshistoria, presenterar sin forskning ”Danish Shipping in the 21st Century: Business Models in an Age of Disruption”

- 12/10 **Louis Sicking**, Leiden and Amsterdam, historia, håller föredrag om en skeppsmodell i National Maritime Museum in Amsterdam "A Ship Model as Object of Interdisciplinary Research: The Oldest Preserved Complete Dutch Ship Model in Amsterdam".
- 19/10 **Simon Ekström**, CEMAS, etnologi, presenterar sitt pågående projekt "Mörk materia: om insamlade och utställande av död på maritima museer"
- 26/10 **Delia Ní Chíobháin Enqvist**, Bohusläns museum och Linnéuniversitetet, marinarkeologi: *Digital Maritime Sights: Digital visual documentation and communication in Scandinavian contract maritime archaeology*
- 30/11 **Leos Müller**, CEMAS, historia, presenterar sin nyutkomna bok "Sveriges första globala århundrade. En 1700-tals historia" (Dialogos 2018)

► **MEDELTIDSSEMINARIET** / Sammankallande: *Kurt Villads Jensen*

Seminarier sammanträder på måndagar kl. 15–17 i D900, om inget annat anges.

- 24/9 **Philippe Buc**, Universität Wien, *Conceptions of war in premodern Christianity, Islam(s), and Buddhist Japan: Of Time, asceticism, and other issues*
- 26/9 *The weight of the past: how medieval myths influence modern identities*
Festforelasning med **Nora Berend**, Cambridge University, 2018 hedersdoktor vid Stockholm Universitet. Obs: *Onsdag, kl. 15-17, William Olsson-salen i Geovetenskapens hus*. Reception efter föreläsningen.
- 8/10 **Henrik Lagerlund**, Filosofiska Institutionen, SU, *Skepticismens vara eller inte vara under medeltiden*
- 15/10 **Louis Sicking**, Vrije Universiteit Amsterdam/Universiteit Leiden. *Space, Agency and Conflict Management in the Late Medieval Baltic. Urban Colonies of the Hanse at Scania*. I samarbete med Centrum för maritima studier.
- 22/10 **Maria Husabø Oen**, Oslo och Stockholm Universitet, *The Danger of Writing: Visual Strategies for Legitimizing Female Authorship in the Later Middle Ages*
- 5/11 **Jonas Nordin**, Kungliga Biblioteket, *Text till tiden*
- 19/11 **Florent Audy**, Kungl. Myntkabinettet. *Pierced and looped coins as a window into Viking-Age mentalities*
- 3/12 **Lena Liepe**, Institutionen för musik och bild, Linnéuniversitetet. Presentation av boken *A Case for the Middle Ages. The Public Display of Medieval Church Art in Sweden 1847-1943*. Med postseminarium
- 13/12 **Joakim Kjellberg**, Institutionen för arkeologi, Uppsala Universitet, *Social identitet och materiell kultur i det medeltida Uppsala – ett arkeologiskt perspektiv*. Och **Michael Otto**, Historiska institutionen, Uppsala Universitet, *Föreställningar om det nordiska stadslandskapet i narrativa källor ca 800-1200*. Obs dag och tid: Torsdag kl 9-11.30. I samarbete med Urbanhistoriska seminarier
- 17/12 **Rodney Edvinsson**, Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer, *Reconstructing Swedish historical national accounts. How far in time can we go?*

► **MODERNHISTORISKA SEMINARIET** / Sammankallande ar *Pär Frohnert*.

Seminarier äger i regel rum på tisdagar kl 15.30 i D 900.

- 2/10 Prof **M A Livingston**, Rutgers Law School, From rescue to resentment: origins and emergence of Sweden-Israel tensions

- 17/10 FD **Janne Väistö**, Åbo akademi. (Gästforskare vid Historiska institutionen), Finska pressens självrensning från språkfreden till debatten om "tvångssvenskan". Obs dag: Onsdag.
- 30/10 Prof **Wim van Meurs**, Radboud University, Nijmegen, Dutch state forestry agency in-between economic and environment during the 19th and 20th century
- 13/11 Prof **Pasi Ihalainen**, Jyväskylä universitet, håller ett föredrag kring demokratis genombrott 1917-1921
- 27/11 Två texter: **Anders Ahlbäck**, Värnplikt och manligt medborgarskap i danskt och norskt 1800-tal, och arbetstext av **Hossein Sheiban**.
- 11/12 Ansökningsverkstad

► **SEMINARIET FÖR DE INTERNATIONELLA RELATIONERNAS HISTORIA/**

Samman kallande *Aryo Makko*

Seminarier sammanträder antingen i rum D900, Historiska institutionen, eller i rum A900, Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer.

- 19/9 **Leos Müller** (Stockholms universitet), "Neutrality in World History". Kl. 13–15, **A900**, Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer.
- 3/10 **Magnus Petersson** (IFS, Oslo), "200 år av fred och studien av svensk utrikes- och säkerhetspolitik". Kl. 13–15, **D900**, Historiska institutionen.
- 17/10 f.d. Ambassadör **Sven Hirdman**, "Svensk-ryska relationer under Kalla kriget och idag". Kl. 13–15, **D900**, Historiska institutionen.
- 14/11 **Mark Kramer** (Harvard University), "The End of the Cold War and Western-Russia Relations Today". Kl. 13–15. **A900**. Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer.
- 5/12 f.d. Ambassadör **Örjan Berner**, "Kina sett med svenska ögon – I revolutionens Peking: intriger, drömmar, stormaktsspel". Kl. 13–15, **A900**, Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer.

► **URBANHISTORISKA SEMINARIET /** Samman kallande: *Heiko Droste* och *Mats Berglund*

Seminarier sammanträder i lokal D900 om inget annat anges.

- 18/10 **Stefanie Schuldt** "Göran Josuæ Adelcrantz and the practice of architecture in Stockholm during the first half of the 18th century". **Mia Löwengart** "Svenska donatorer och deras betydelse för grundandet av kulturinstitutioner och högskolor i Stockholm och Göteborg". Kl. 9-11:30 i D900
- 1/11 Tema: Urban odling. **Elin Göransson Håkansson** (doktorand, konstvetenskap, SU) "A garden of one's own. A Swedish example of the beneficial value of the urban garden in the early 20th century" och **Annika Björklund** (forskare, Riksarkivet), "The role of urban vegetable gardening in 18th century Sweden". Kl 9–11:30. i D900.
- 12/12 Textseminarium. **Erik Bengtsson**, ekonomisk historia, Lunds universitet, lägger fram en artikel, *Wealth and Its Distribution in Swedish Cities 1650–1715*. Kl. 15.00–17.00 i D900. Ett extrainsatt seminarium i samarbete med det Äldrehistoriska seminarier.
- 13/12 **Joachim Kjellberg**: "Social identitet och materiell kultur i det medeltida Uppsala- ett arkeologiskt perspektiv". **Michael Otto** "Föreställningar om det nordiska stadslandskapet i narrativa källor ca 800-1200". Kl. 9–11:30 i D900

► **ÄLDREHISTORISKA SEMINARIET** / Samman kallande: *Mats Hallenberg, Magnus Linnarsson och Karin Sennefeld*. Seminariet sammanträder onsdagar kl. 15.00–17.00 i D900 om inget annat anges.

- 19/9 Textseminarium. **Karin Sennefeld** (SU), lägger fram en artikel, *The body prophetic and possessed in seventeenth-century Sweden*.
- 24/10 Forskningspresentation. **Harald Gustafsson** och **Lisbeth Geevers** (Lund) presenterar sitt pågående forskningsprojekt, *Re-thinking Dynastic Rule: Dynasties and State Formation in the Habsburg and Oldenburg Monarchies, 1500-1700*.
- 21/11 Forskningspresentation. **Kajsa Brilkman** (Lund), presenterar sin pågående forskning, *Hade reformationen ett slut? Användbarheten av begreppen "reformation" och "konfessionalisering" i forskningen om svenskt 1500-tal*.
- 12/12 Textseminarium. **Erik Bengtsson** (Ekonomisk historia Lunds universitet), lägger fram en artikel, *Wealth and Its Distribution in Swedish Cities 1650–1715*.
Ett samarrangemang med Stads- och kommunhistoriska institutet (Urbanhistoriska seminariet).
- 19/12 **Ansökningsverkstad**. Vi ventilerar och diskuterar forskningsansökningar inför 2019. Anmäl till Magnus Linnarsson om du vill presentera en text, både skisser och mer färdiga ansökningar kan vara med.
- 16/1- (2019) Temadag. *Regimskiften: reform och förändring under tidigmodern tid*. Mer information kommer under hösten. OBS! Heldag.

► SEMINARIER, FÖRELÄSNINGAR OCH KONFERENSER

Onsdagshistorier på Stockholms stadsarkiv

Historiker föreläser på Stockholms stadsarkiv, Kungsklippan 6

Skyltfönstret som plats för kommers och motstånd

Följ med på en resa från NK:s storslagna julskyltningar på 1920-talet, via småbutikernas hemsnickrade "blickfång", till krossade porrs skyltfönster på Klara Norra kyrkogata på 1970-talet. Hör om skyltfönstrets förändring och som symbol och plats för motstånd.

Föreläsare: **Klara Arnberg**, Onsdag 17 oktober, kl. 13:00–13:45

[Mer information här.](#)

Känslofulla män i brevväxling på 1700-talet

I Clas Julius Ekeblads brevsamling finns känsloladdade brev från adliga manliga vänner. I teman om vänskap, kärlek och sexualitet försökte de leva upp till ett känslideal som visade på dygd och moralisk insikt. Möt ny forskning om historiska känslor.

Föreläsare: **Eva Joëlsson**, Onsdag 28 november, kl. 13:00–13:45

[Mer information här.](#)

Tanterna på Östermalm

Från början av 1930-talet utvecklades Svensk sjuksköterskeförening till en mycket framgångsrik facklig organisation. Hör om "tanterna på Östermalm", som de ledande kvinnorna i föreningen kallades av en av dess medlemmar, och om hur de stöttade sina nordiska medsystrar under andra världskriget.

Föreläsare: **Anna Götlind**, Onsdag 5 december kl. 13:00–13:45

[Mer information här](#)

Din amerikanska okända släkting

Folkrörelsen släktforskning engagerar idag miljoner människor. Sökandet skulle dock vara omöjligt utan arkiv, institutioner och nätverk. Inte minst när det gäller ättlingar till svenska emigranter i USA - det som Vilhelm Moberg kallade "den okända slakten".

Föreläsare: **Adam Hjorthén**, Onsdag 12 december, kl. 13:00–13:45

[Mer information här.](#)

Vad vet du om historia? på Historiska museet - hösten 2018:

Historiska museet, Narvavägen 13-17.

Vad vet du om... 1100-talet?

Religion i 1100-talets samhälle: Intolerans och acceptans

Fördjupning med **Inka Moilanen**, SU

Onsdag 26 september, kl. 18.00,

Mer information på museets [webbplats här](#)

Vad vet du om... 1200-talet?

Urbanisering och samhällsomvandling

Fördjupning med **Per- Gunnar Sidén**, SU

Onsdag 10 oktober, kl. 18.00,

Mer information på museets [webbplats här](#)

Vad vet du om... 1300-talet?

Tro, vantro och väckelsepredikanter

Fördjupning med **Roger Andersson**, SU

Onsdag 14 november, kl. 18.00,

Mer information på museets [webbplats här](#)

Vad vet du om... 1400-talet?

Senmedeltidens Sverige: En strid om maktlöshet

Fördjupning med **Dag Retsö**, institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer, SU

Onsdag 5 december, kl. 18.00,

Mer information på museets [webbplats här](#)

ANSLAGSTAVLAN

► I MEDIA

Mattias Tydén har, tillsammans med tre andra forskare, skrivit ett debattinlägg i tidningen Curie angående Sverigedemokraterna och tidningen Samtidens film om Socialdemokraternas 1900-talshistoria. Läs artikeln på [webben här](#).

► NYTT I BIBLIOTEKET

Josefin Englund / Som folk är mest: Könsideal i svenska kontaktannonser 1890–1980

Historiska institutionen, Uppsala universitet

► PUBLICERAT

Yulia Gradsnova har publicerat artikeln. ”Turism till sovjetiska östern: mellan ett förflutet rysk imperium och sovjetisk modernitet”. ss71-83 i Turismenshistoria i Norden, red. Wiebke Kolbe under medverkan sv Anders Gustavsson. Uppsala, Kungl. Gustav Adolfs Akademien, 2018